

SIĞIR CİNSİ HAYVANLARIN TANIMLANMASI, TESCİLİ VE İZLENMESİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, hayvan hareketlerinin ve hayvan hastalıklarının daha etkin kontrolünü sağlamak, ülkesel ya da bölgesel eradikasyon programlarının etkin yürütülmesini desteklemek, ilgili birimlerce gerekli sağlık, ıslah, istatistik ve destekleme ödemeleri kayıtlarının daha düzenli tutulması ve değerlendirilmesi amacıyla hayvancılık işletmelerinin belirlenmesi, tescili ile bu işletmelerde bulunan siğir cinsi hayvanların tanımlanması, kayıt altına alınması ve hayvan hareketlerinin takibi ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, her yaş grubunda bulunan siğir cinsi hayvanların bireysel olarak tanımlanmasını, tanımlamada kullanılacak yöntemi, malzeme tipi ve özelliklerini, numaralama sistemine dair teknik özellikleri, tanımlanan hayvanlar ile bunların buldukları işletmelerin ve hayvan sahiplerinin kayıt altına alınmasını, bilgisayar destekli veri tabanının kurulması ve işletilmesini, tanımlanan hayvanlar ve bunların barındırıldığı işletmelerle ilgili bilgi ve verilerin değişimini, sistem içerisinde söz konusu hayvanların hareketlerinin takip ve kontrolünün sağlanmasını, sürü sağlığına ilişkin bilgiler ile destekleme ödemeleriyle ilgili bilgilerin kaydedilmesini, tanımlanan hayvanlar ve işletmelerin kontrol ve denetimlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 7 nci, 8 inci, 31 inci, 32 nci ve 36 ncı maddelerine dayanılarak,

b) Avrupa Birliğinin 1760/2000/EC sayılı Konsey Tüzüğü, 494/98/EC sayılı Komisyon Tüzüğü, 1082/2003/EC sayılı Komisyon Tüzüğü, 911/2004/EC sayılı Komisyon Tüzüğü ile 2006/28/EC sayılı Komisyon Kararının ilgili hükümlerine paralel olarak, hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) **(Değişik:RG-3/11/2018-30584)** Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

b) Denetim görevlisi: Bu Yönetmeliğin dokuzuncu bölümünde belirtilen kontrolleri yapmak üzere Genel Müdürlük veya İl/İlçe Müdürlüğü tarafından görevlendirilen resmî veteriner hekimleri ve Bakanlığın yetkilendirdiği kişi, kurum, kuruluşların yetki verdiği veteriner hekimleri,

c) Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

ç) **(Değişik:RG-28/11/2020-31318)** Hayvan pasaportu: Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça belirlenen hayvana ait bilgileri içeren İl/İlçe Müdürlüğü veya yetkilendirilmiş kurum veya kuruluş tarafından imzalı olarak veya elektronik ortamda düzenlenen belgeyi,

d) Hayvan sahibi: Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

e) **(Değişik:RG-3/11/2018-30584)** İl/ilçe müdürlüğü: İl/ilçe tarım ve orman müdürlüklerini,

f) İşletme: Bu Yönetmelik kapsamında bulunan hayvanların barındırıldığı, tutulduğu, bakıldığı veya beslendiği herhangi bir tesis, kuruluş veya etrafı çevrili açık alan çiftliği durumundaki yerleri,

g) Kanun: 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,

ğ) Kısıtlama: Hayvanların piyasaya arzının, taşınmasının veya işletmeye giriş ve çıkışının yasaklanması, işletmede ve veri tabanında hayvan hareketlerini önlemeye yönelik tedbirleri,

h) Kimliklendirici: Hayvancılık konusunda eğitim almış meslek mensupları ile hayvanı tanımlama konusunda yapılacak bilgilendirme sonunda uygun görülerek Bakanlık tarafından izin verilen yer ve süre içinde tanımlama yetkisi verilen kişiyi,

ı) Resmî veteriner hekim: Bu Yönetmelik kapsamında verilen görevleri Bakanlık adına yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,

i) Sığır cinsi hayvan: Et üretimi, süt üretimi, damızlık veya diğer amaçlarla yetiştirilen Bison bison ve Bubalus bubalus türü hayvanlar dâhil her yaştaki sığır ve mandaları,

j) Tanımlama araçları: Hayvanların tanımlanmasında kullanılan plastik kulak küpesi, elektronik kulak küpesi, mikroçip, bolus veya bileklik gibi tanımlama araçlarını,

k) Veteriner sağlık raporu: Yurtiçi hayvan ve hayvansal ürün nakilleri için hayvan ve hayvansal ürünlerin Kanunda belirlenen sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmî veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi,

l) Yetkilendirilmiş veteriner hekim: Bakanlıkta görevli veteriner hekimler dışında, verilecek resmî görevleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilen veteriner hekimi,

m) **(Ek:RG-28/11/2020-31318)** Hayvan sağlık zabıtası komisyonu: 20/1/2012 tarihli ve 28179 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları ile Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre kurulmuş komisyonları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki, Sorumluluk ve Yükümlülükler

Yetki ve sorumluluk

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesindeki sığır cinsi hayvanların tanımlanması, işletmede kayıt altına alınması ve işletmelerin tescili ile ilgili tüm diğer işlemlerin yürütülmesinden Bakanlık yetkili ve sorumludur. Gerekliğinde bu yetkinin bir kısmını veya tamamını Bakanlığın kontrol ve denetimi altında olmak şartı ile yeterli altyapıya sahip, hayvancılık konusunda faaliyet gösteren ilgili kurum, kuruluş, gerçek veya tüzel kişilere devredebilir.

Genel Müdürlüğün görev ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Genel Müdürlük, hayvan hareketleri ve sağlığına yönelik bilgisayar destekli veri tabanının oluşturulması, İl/İlçe Müdürlükleri arasında bilgi akışının sağlanması, İl/İlçe Müdürlükleri ile yetki verilen ilgili kurum veya kuruluşların çalışmalarının kontrolü, denetimi ile merkezî veri tabanının işletilmesi, geliştirilmesi ve işlemlerin uygulanması ile yetkili, görevli ve sorumludur.

İl/İlçe Müdürlüğünün görev ve sorumlulukları

MADDE 7 – (1) İl/İlçe Müdürlüğü kendi yetki, görev ve sorumluluk sahasında bulunan sığır cinsi hayvanların tanımlanmasında kullanılacak tanımlama araçlarının bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluğunu onaylamak, hayvanları bireysel olarak tanımlamada kullanılacak kulak küpe numaralarını işletmelere tahsis etmek, il içi işletme numaralarının işletmelere tahsisini sağlamak, tanımlanan ve kayıt altına alınan hayvanlar ile bunların buldukları işletmeleri tescil etmek, 43 üncü maddede belirtilen bilgileri bilgisayar destekli veri tabanına kaydetmek, hayvan sahiplerinin işletmelerindeki hayvanlar için kayıt tutmalarını sağlamak, tanımlanan ve tescil edilen hayvanlar ile işletmelerin kontrol ve denetimlerini sağlamak, kontrollere ilişkin raporları hazırlamak, gerekli eğitimleri vermek, bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edilmesi halinde gerekli yaptırımları uygulamak ve bu Yönetmeliğin ilgili diğer hükümlerini uygulama konularında yetkili, görevli ve sorumludur.

Hayvan sahibinin sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Hayvan sahibi, işletme veya işletmelerini tescil ettirmek, işletme plakasını takmak ve tescil edilen işletme veya işletmelerindeki hayvanların tanımlanmalarını sağlamak, doğum, ölüm, kesim, zorunlu kesimleri ile işletmelerine ve işletmelerinden olacak tüm hayvan hareketleri ile ilgili kayıtları tutmak ve bunları ilgili İl/İlçe Müdürlüğüne bildirmek, her bir sığır cinsi hayvanın işletmesine gelişinde ve işletmesinden ayrılışında hayvanın pasaportunun yanında bulunması ve pasaportların hayvanlara eşlik etmesini sağlamak, işletmelerinin kontrolünde yetkililerce talep edilmesi halinde son üç yıl içerisinde sorumlu olduğu hayvanlara ilişkin orijin, tanımlama, varış yeri, yetiştirdiği, naklettiği, pazarladığı veya kesimi yapılan hayvanlara ilişkin bilgileri sunmak, tutulan işletme kayıtlarını vermek ve incelenmesinde denetim görevlisine yardımcı olmak, **(Mülga ibare:RG-29/6/2018-30463)** (...) düşen kulak küpelerini İl/İlçe Müdürlüğüne bildirmek ve bu Yönetmeliğin hayvan sahipleriyle ilgili diğer hükümlerinin yerine getirilmesini sağlamak ile sorumlu ve yükümlüdür.

(2) Hayvan sahibi bu Yönetmelikte yer alan yükümlülüklerini yerine getirmemesinden, eksik ya da hatalı yerine getirmesinden, vermiş olduğu beyanları nedeniyle oluşacak tüm olumsuzluk ve hatalardan sorumludur.

(3) Kayıtlar, Genel Müdürlük tarafından belirlenen şekilde, İl/İlçe Müdürlüğünün talebi halinde ibraz edilmek üzere yazılı veya bilgisayar veri tabanında en az üç yıl muhafaza edilir.

Alıcı ve satıcıların sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Alıcı ve satıcılar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde aldıkları veya sattıkları sığır cinsi hayvanların hayvan sağlığı ve refahı, alım ve satımlarına ilişkin gerekli bildirimleri bildirim süresi içinde ilgili İl/İlçe Müdürlüğüne bildirmekle sorumlu ve yükümlüdür.

(2) Kurbanlık amacıyla hayvan alan ve bu hayvanı kesen alıcıların bildirim yapması zorunlu değildir.

Kesimhane yetkililerinin sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Kesimhane yetkilileri, kesimhanelerine kesim için getirilen sığır cinsi hayvanların bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlandığını ve yanlarında hayvan pasaportlarının bulunduğunu kontrol etmek, veteriner sağlık raporu veya hayvan pasaportu bulunmayan ya da veteriner sağlık raporu veya hayvan pasaportunda yanlış bilgileri bulunan veya tanımlanmamış sığır cinsi hayvanların kesimlerine izin vermemek, kesimhanelerinde kesimleri sağlanan sığır cinsi hayvanların nakil belgelerini en az üç yıl süre ile muhafaza etmek, kesimleri sağlanan sığır cinsi hayvanların veri tabanından düşümlerini yapmak, kulak küpelerini biriktirerek Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar gereğince imhalarını sağlamak, hayvan pasaportlarını İl/İlçe Müdürlüğüne kesim tarihlerinden itibaren yedi gün içinde teslim etmek ve bu Yönetmeliğin kendileri ile ilgili diğer hükümlerini yerine getirmekle sorumlu ve yükümlüdürler.

(2) Tanımlanmamış veya ilgili mevzuattaki şartları taşımayan hayvanların kesimhaneye getirilmesi durumunda resmî veya yetkilendirilmiş veteriner hekim gerekli yasal işlemlerin uygulanmasını sağlamak üzere bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne bildirimde bulunur.

Hayvan satış yerindeki yetkililerinin sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) (Değişik:RG-29/6/2018-30463) Hayvan satış yeri yetkilileri, satış için getirilen sığır cinsi hayvanların bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlandığını, yanlarında hayvan pasaportlarının bulunduğunu ve veri tabanındaki kayıtlarını kontrol etmek, bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmamış, pasaportu bulunmayan veya hayvan pasaportunda yanlış bilgileri bulunan sığır cinsi hayvanların satış yerine girişlerine izin vermemek, satış yerine girişlerine izin verilen hayvanların hayvan pasaportlarını alıcısına teslim etmek, pasaportun bir nüshasını en az üç yıl süre ile muhafaza etmek ve bu Yönetmeliğin kendileri ile ilgili diğer hükümlerini yerine getirmekle sorumlu ve yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması ve Tescili Sistemi

Sistemin unsurları

MADDE 12 – (1) Sığır cinsi hayvanların tanımlanması ve kayıt altına alınması sistemi aşağıdaki unsurlardan oluşur:

- a) Hayvanları bireysel olarak tanımlamak için kulak küpesi.
- b) Bilgisayar destekli veri tabanı.
- c) Hayvan pasaportu.
- ç) Her bir işletmede tutulan bireysel kayıtlar.

Bilgi erişimi

MADDE 13 – (1) Genel Müdürlüğün bu Yönetmelik çerçevesindeki tüm bilgilere; İl/İlçe Müdürlüğünün de kendi görev, yetki ve sorumluluk sahasındaki bilgilere erişimini sağlayan sistem kullanılır. Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bilgi gizliliğinin ve korunmasının sağlanması şartıyla, Bakanlık tarafından tanınan üretici ve tüketici örgütleri dâhil tüm ilgili taraflara gerekli önlemleri alarak, paydaşların uygun şartları haiz olmaları halinde, bu bilgilere erişimleri için izin verebilir.

Sığır cinsi hayvanların tanımlanması ve müracaat

MADDE 14 – (1) (Değişik:RG-21/6/2014-29037)⁽¹⁾ Sığır cinsi hayvanların tanımlanması doğumundan itibaren en geç **(Değişik ibare:RG-28/11/2020-31318)** 6 ay içinde, ancak **(Değişik ibare:RG-28/11/2020-31318)** 6 aydan önce hayvan doğduğu işletmeyi terk edecekse işletmeyi terk etmesinden önce gerçekleştirilir.

(2) Hayvanların tanımlanması hayvan sahiplerinin İl/İlçe Müdürlüğüne veya Bakanlıkça yetki verilen kurum veya kuruluşa bildirim süresi içinde müracaatı ile bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde İl/İlçe Müdürlüğünce onaylanmış tanımlama araçlarının hayvanlara uygulanması ve veri tabanına kayıt edilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

(3) Hayvanların her iki kulağına da uygulanan kulak küpesi hayvanın bireysel olarak tanımlanmasını sağlayacak aynı özgün tanımlama numarasını taşır.

(4) Birinci fıkradaki tanımlama süresi geçtikten sonra hayvanların tanımlanması, Kanunun ilgili hükümlerine göre hayvan sahibine idari para cezası verildikten sonra gerçekleştirilir.

(5) Bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmayan hayvanlar bulunduğu işletmeden nakledilemez.

(6) **(Mülga:RG-28/11/2020-31318)**

(7) **(Mülga:RG-28/11/2020-31318)**

(8) **(Ek:RG-28/11/2020-31318)** İl hayvan sağlık zabıtası komisyonu tarafından alınan kararla, ilin coğrafi yapısı, personel ve araç durumu, iklim şartları, doğal afet, idare kaynaklı gecikmeler veya mücbir sebepler nedeniyle bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlanmayan sığır cinsi hayvanlar, birinci fıkrada belirtilen tanımlama süresine bakılmaksızın tanımlanır. İl hayvan sağlık zabıtası komisyonu kararları takvim yılını kapsar. İl hayvan sağlık zabıtası komisyonu kararı alınması durumunda 43 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin beşinci alt bendinde yer alan annesinin bireysel tanımlama numarası aranmaz.

Kulak küpelerinin işletmelere tahsisi ve uygulanması

MADDE 15 – (1) Üzerinde bireysel tanımlama numaraları bulunan kulak küpeleri, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde ilgili İl/İlçe Müdürlüğü tarafından kendi görev, yetki ve sorumluluk sahasındaki işletmelere tahsis edilir.

(2) Üzerinde bireysel tanımlama numaraları bulunan kulak küpeleri, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde ilgili İl/İlçe Müdürlüğü veya yetki verilen hayvan sahibi, kimliklendirici, serbest veteriner hekim, kurum ya da kuruluşlar tarafından kendi görev, yetki ve sorumluluk sahasındaki işletmelerdeki hayvanlara uygulanır.

Sığır cinsi hayvanlarda tanımlama döneminin bir yıla kadar uzatılması için izin verilmesi

MADDE 16 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-28/11/2020-31318)

(1) Doğal afet veya mücbir sebepler nedeniyle bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlanamayan sığır cinsi hayvanlar ile süt üretiminde kullanılmayan emziren ineklerin buzağılarına küpe uygulamasında, 17 nci, 18 inci ve 19 uncu maddelerde belirtilen koşullara uymak şartıyla, 14 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen sürenin uzaması için bu işletmelere bir yıla kadar İl Müdürlüğü tarafından izin verilir.

Sığır cinsi hayvanların tanımlanmasında işletmelere izin verme koşulları

MADDE 17 – (1) 16 ncı maddede belirttiği şekilde aşağıdaki koşulları sağlayan işletmelere küpeleme döneminin uzatılması için izin verilir.

a) Emziren ineklerin ekstansif şartlar altında yetiştirildiği, serbest olarak beslendiği işletmeler.

b) Sığır cinsi hayvanlara fiziksel temasın güç olduğu doğal engellere sahip işletmeler.

c) İnsanlarla düzenli temas kurmaya alışkın olmayan ve ileri derecede agresif davranışlar gösteren sığır cinsi hayvanların bulunduğu işletmeler.

ç) **(Ek:RG-28/11/2020-31318)** Doğal afet veya mücbir sebeplerden dolayı bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlama yapılamayan işletmeler.

(2) **(Değişik:RG-28/11/2020-31318)** 16 ncı maddede belirtilen koşulları taşıyan işletmelerdeki hayvanların küpelenmesinde 43 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin beşinci alt bendinde yer alan annesinin bireysel tanımlama numarası aranmaz.

(3) İl Müdürlüğü doğal engellere sahip özel coğrafi bölgelerdeki işletmeleri veya özel hayvan ırklarına yönelik verilen izinlerin sınırlandırılması amacıyla ilave kriterleri belirler.

(4) (Mülga:RG-28/11/2020-31318)

Bir yıla kadar tanımlanan sığır cinsi hayvanların veri tabanına kaydı (Değişik başlık:RG-28/11/2020-31318)

MADDE 18 – (1) İl/ilçe Müdürlüğü tarafından 16 ncı madde ile izin verilen işletmelerde;

a) Hayvan sahibi, İl/ilçe Müdürlüğü veya Bakanlık tarafından tanımlama yetkisi verilmiş kişi, kurum veya kuruluşa her bir hayvanın doğum bildirimini süresi içinde yapar.

b) İl/ilçe Müdürlüğü veya Bakanlık tarafından yetki verilmiş kişi, kurum veya kuruluşa doğum bildirimini yapılan hayvanın kulak küpesinin bu işletmeye tahsisini yapar ve veri tabanına kulak küpesi takılacak hayvan olarak kayıt eder.

Bir yıla kadar sığır cinsi hayvanların tanımlanması koşulları (Değişik başlık:RG-28/11/2020-31318)

MADDE 19 – (1) (Değişik cümle:RG-28/11/2020-31318) 16 ncı madde ile izin verilen işletmelerde, buzağılara tahsis edilen kulak küpeleri en geç bir yıla kadar aşağıdaki durumlarda takılır.

a) (Değişik:RG-28/11/2020-31318) Altı ay ile bir yıllık yaş arasındaki hayvanlar.

b) (Mülga:RG-28/11/2020-31318)

c) Hayvan işletmeden ayrılacaksa, işletmeden ayrılmadan önce.

Kulak küpelerinin sökülmesi veya değiştirilmesi

MADDE 20 – (1) Kulak küpeleri, Genel Müdürlük veya ilgili İl/ilçe Müdürlüğünün izni olmaksızın hiçbir surette sökülemez veya değiştirilemez.

(2) Kulak küpelerinin Genel Müdürlük veya ilgili İl/ilçe Müdürlüğünün izni olmaksızın sökülmesi ve değiştirilmesi durumunda, Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Düşen veya kayıp olan kulak küpeleri

MADDE 21 – (1) Hayvan sahibi, tanımlanan bir sığır cinsi hayvanın kulak küpelerinin birinin ya da ikisinin de düştüğünü veya üzerlerindeki bilgilerin silindiğini tespit ederse otuz gün içinde (Mülga ibare:RG-28/11/2020-31318) (...) ilgili İl/ilçe Müdürlüğüne veya Bakanlıkça yetki verilmiş kurum veya kuruluşlara müracaat eder ve kaybolan ya da silinen kulak küpesi veya küpelerinin yerine aynı özgün tanımlama numarasını içeren yenisi veya yenileri takılır.

(2) (Değişik:RG-24/5/2022-31845) İthal edilen sığır cinsi hayvanların düşen ya da silinen kulak küpesi, ihracatçı ülke tarafından verilen orijinal bireysel tanımlama numarasını muhafaza eden ancak Bakanlığın logosunu taşıyan veya varış işletmesinde tahsis edilen bireysel tanımlama numarasını içeren yenisiyle değiştirilir.

Kulak küpesi numarasının belgelerde belirtilmesi

MADDE 22 – (1) Tanımlanan sığır cinsi hayvanların kulak küpeleri üzerinde bulunan özgün tanımlama numaraları, sığır cinsi hayvanlarla ilgili olarak hazırlanacak hayvan sigortaları, hayvan sağlığı ve hayvancılıkla ilgili olarak laboratuvar için numune alınması ve gönderilmesi ile ilgili belgeler, laboratuvar analizleri ile ilgili belgeler ve analiz raporları, yurtiçi hayvan nakilleri için düzenlenenler dâhil hayvancılıkla ilgili her türlü veteriner sağlık raporu, hayvan alış ve satışları ile ilgili proforma fatura veya faturalar, her türlü hayvan sertifikaları, hayvanlardan elde edilen hayvansal ürünlerle ilgili her türlü belgeler ve sığır cinsi hayvanlar ve hayvancılıkla ilgili olarak tanzim edilecek her türlü diğer belgelerde mutlaka belirtilir.

Hayvan pasaportu ve sığır cinsi hayvanların yer değiştirmesi

MADDE 23 – (1) (Değişik:RG-24/5/2022-31845) İthal edilerek 32 nci madde gereğince veri tabanına kayıt edilen sığır cinsi hayvanlar için ilgili il/ilçe müdürlüğü tarafından bir hayvan pasaportu düzenlenir.

(2) (Mülga:RG-24/5/2022-31845)

(3) (Değişik:RG-29/6/2018-30463) Tanımlanan sığır cinsi hayvanın her bir işletme değiştirmesinde hayvan pasaportu hayvanın beraberinde bulundurulur. Sığır cinsi hayvanların alım veya satım sonucu işletme değiştirmelerinde alıcı ve satıcılar hayvanlara ait pasaportların kendileri ile ilgili kısımlarını imzalar ve pasaport ile bildirim süresi içinde ilgili İl/ilçe Müdürlüğüne bildirimde bulunur.

(4) Hayvan sahibi işletmeye her bir sığır cinsi hayvan gelişinde hayvanın pasaportunu kontrol eder ve işletmeden her bir sığır cinsi hayvan ayrılışında hayvanın yanında pasaportunun bulunmasını sağlar.

(5) Sığır cinsi hayvanların **(Ek ibare:RG-28/11/2020-31318)** il dışı işletme değiştirmelerinde bildirim süresi içerisinde çıkış veya varış bildirim yapılmadığının tespit edilmesi halinde, işletme sahiplerine Kanuna göre idari para cezası uygulanır.

(6) **(Değişik:RG-28/11/2020-31318)** Hayvan sahiplerine; işletmesine belgeli olarak geldiği tespit edilen hayvanlarını bildirim süresi içerisinde bildirmemesi veya hayvanların belgesiz olarak geldiği tespit edilirse Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanır.

(7) Varış işletmesine idari para cezasının verilmesini takiben, hayvanın çıkış işletmesinin bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne bilgi verilir. Hayvanların çıkış işletmesinin sahibine Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (e) bendi hükmü gereği gerekli bildirimde bulunmadığından dolayı idari para cezası uygulanır ve hayvanların veri tabanından nakli yapılır.

(8) **(Değişik:RG-28/11/2020-31318)** İşletme ziyaretleri veya aşılama çalışmaları sırasında; bu maddenin altıncı ve yedinci fıkraları, 8 inci maddede belirtilen hayvan sahibinin sorumluluk ve yükümlülükleri ile 70 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen bildirim süresine bakılmaksızın; ölen veya kesilen hayvanların, ölüm, kesim ve işletmede zorunlu kesim işlemleri veri tabanında kaydedilir. İşletmede fiilen tespit edilemeyen ancak işletmede kayıtlı olan hayvanların nakilleri Bakanlıkça belirlenen işletmeye veri tabanında kaydedilir. İşletmede fiilen bulunan ancak il içinde başka işletmede kayıtlı olan hayvanların nakilleri fiilen buldukları işletmeye veri tabanında kaydedilir. İşletmede fiilen bulunan ancak il dışında başka bir işletmede kayıtlı olan hayvanların nakilleri, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulandıktan sonra fiilen buldukları işletmeye veri tabanında kaydedilir.

Ölüm hali

MADDE 24 – (1) Sığır cinsi hayvanların ölümleri halinde, buldukları işletmenin işletme defterine/formuna hayvan sahibi tarafından kaydedilir ve bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne bildirim süresi içinde bildirilir. Ölen sığır cinsi hayvanın pasaportu bildirim süresi içinde bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne hayvan sahibi tarafından iade edilir.

(2) Sığır cinsi hayvanlar kesim için kesimhaneye gönderilirse, pasaportların bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne iadesinden kesimhanenin işleticisi sorumludur.

Kurban bayramı nedeniyle kesim

MADDE 25 – (1) **(Değişik:RG-29/6/2018-30463)** Kurban Bayramı nedeniyle kesilecek sığır cinsi hayvan satışlarında, kesilen hayvanların kayıtlardan düşülmesi maksadı ile satıcı hayvan pasaportlarını bu hayvanların kurbanlık olarak satıldığını belirterek **(Değişik ibare:RG-28/11/2020-31318)** otuz gün içinde en yakın İl/İlçe Müdürlüğüne teslim eder.

Kesimhane dışında acil kesim

MADDE 26- (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/5/2022-31845)

(1) Kesimhane dışında acil kesimi yapılan sığır cinsi hayvanlar hakkında, 27/12/2011 tarihli ve 28155 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği hükümlerine göre hareket edilir.

Sığır cinsi hayvanın kaybolması veya çalınması

MADDE 27 – (1) Tanımlanmış sığır cinsi hayvan kaybolur veya çalınır ise, hayvan sahibi yedi gün içinde durumu ilgili İl/İlçe Müdürlüğüne bildirir ve hayvana ait pasaportu teslim eder. Kaybolan veya çalınan hayvanların durumları İl/İlçe Müdürlüğüne veritabanına kayıt edilir.

(2) Çalınan veya kaybolan hayvanlar daha sonra bulunur ise, bulunan hayvanların pasaportlarda belirtilen hayvanların tanımlarına ve bireysel tanımlama numaralarına uygun bulunmaları durumunda bu hayvanlara ait pasaportları ilgili İl/İlçe Müdürlüğü tutanakla hayvan sahibine yeniden teslim eder.

İşletme kayıt defteri/formu ve düzenlenmesi

MADDE 28 – (1) Tescil edilen işletmelerdeki sığır cinsi hayvanlar için hayvan sahibi tarafından işletme kayıt defteri/formu tutulur.

(2) Hayvan sahibi işletme kayıt defteri/formunda güncel kayıtları tutar; işletmeye gelen veya işletmeden ayrılan tüm sığır cinsi hayvanların hareketlerinin tarih, gittiği veya geldiği işletmesinin bilgileri, hayvan sahiplerinin bilgileri ile işletme içindeki tüm sığır cinsi hayvanın tanımlama numarası, doğum tarihi, cinsiyeti, ırkı, rengi ve ölüm tarihi bilgilerini işletme kayıt formuna kayıt ederek bildirim süresi içinde bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne bildirir.

(3) **(Değişik:RG-28/11/2020-31318)** İşletme kayıt defteri/formu, Ek-2'de belirtilen şekilde düzenlenir. İşletmeye ait bilgileri içeren işletme kayıt defteri/formu, elle yazılı formda veya bilgisayar ortamında tutulur, en az üç yıl saklanır ve İl/İlçe Müdürlüğü tarafından talep edilmesi hâlinde hayvan sahibi tarafından ibraz edilir.

(4) Yetkili otorite adına kayıt ve tarihlerin kontrolünü yapan denetim görevlisinin adı ve imzası raporda bulunur.

İşletme kayıt defteri/formunun kaybolması, çalınması veya imha edilmesi

MADDE 29 – (1) (Değişik:RG-28/11/2020-31318) Sığır cinsi hayvanlara ait bilgileri içeren işletme kayıt defteri/formu kaybolmuş, çalınmış veya imha edilmiş ise, hayvan sahipleri bildirim süresi içinde durumu yazılı olarak veya elektronik ortamda ilgili İl/İlçe Müdürlüğüne bildirir.

Denetim ve kontroller

MADDE 30 – (1) İşletmeler, sığır cinsi hayvanların tanımlanması ve tesciline ilişkin kontroller, kesimhane, hayvan satış yerleri, geçici kurban kesim yerleri ve sınır kontrol noktalarının bu Yönetmelik çerçevesindeki kontrolleri Genel Müdürlük veya ilgili İl/İlçe Müdürlüğü tarafından yapılır.

Masraflar

MADDE 31 – (1) 12 nci maddenin birinci fıkrasının **(Mülga ibare:RG-29/6/2018-30463)** (...) (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen unsurlar ile bu Yönetmelik gereği uygulanacak kontrollere ilişkin masraflar hayvan sahipleri tarafından karşılanır.

(2) Tanımlama araçlarının uygulama ücreti Bakanlık tarafından belirlenir ve güncellenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İthalat ve İhracat

İthal hayvanların kaydı

MADDE 32- (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/5/2022-31845)⁽²⁾

(1) 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ülkeye Giriş Yapan Canlı Hayvanlarda Yürütülecek Veteriner Kontrollerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre kontrollere tabi tutularak ithal edilen sığır cinsi hayvanlar, söz konusu kontrolleri ve karantina süresinin bitişini takip eden yirmi gün içinde varış işletmesinde ve işletmeyi terk etmeden önce, ülke kodu bulunan bireysel tanımlama numarası ile tanımlanmış ise orijinal bireysel tanımlama numarasıyla, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlanmamış ise varış işletmesinde tahsis edilen bireysel tanımlama numarası ile veri tabanına kaydedilir.

Avrupa Birliğine üye ülkelere ithalat

MADDE 33 – (Mülga:RG-24/5/2022-31845)

İhraç hayvanların kaydı

MADDE 34- (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-24/5/2022-31845)

(1) Sığır cinsi hayvanların diğer ülkelere ihraç edilmeleri durumunda, hayvanların pasaportları ihracatçı tarafından ihracat yapılacak gümrük kapısının bulunduğu ildeki il/ilçe müdürlüğüne teslim edilir. Hayvan kayıtlarının veri tabanından düşümü, pasaportların teslim edildiği il/ilçe müdürlüğü tarafından yapılır.

Avrupa Birliğine üye ülkelere ihraç

MADDE 35 – (Mülga:RG-24/5/2022-31845)

BEŞİNCİ BÖLÜM

İşletmelerin Tanımlanması ve Tescili

Tescil

MADDE 36 – (1) Bünyesinde sığır cinsi hayvan bulunduran tüm işletmeler tanımlanır ve tescil edilir.

İl/ilçe Müdürlüğüne müracaat

MADDE 37 – (1) Hayvan sahibi işletmesinin tanımlanması ve tescili için işletmenin bulunduğu yerdeki il/ilçe Müdürlüğüne müracaat eder.

İşletmelerin tanımlanması

MADDE 38 – (1) İşletmeler, 36 ncı maddeye göre her il için ilgili il/ilçe Müdürlüğünce veri tabanından tahsis edilecek il içi işletme tanımlama numarası ile tanımlanır. İşletme numarası mükerrer olamaz.

(2) Tanımlanan işletmelere il/ilçe Müdürlüğü veya Bakanlıkça yetki verilen kurum veya kuruluşlar ya da hayvan sahibi tarafından işletme girişindeki uygun bir yere 40 ıncı maddede belirtilen bir işletme plakası takılır.

İşletme tanımlama numarası tahsisi

MADDE 39 – (1) 37 nci maddede belirtilen müracaat üzerine her bir işletme için özgün bir işletme tanımlama numarası, aynı hayvan sahibine ait birden fazla işletme bulunması durumunda, hayvan sahibinin her bir işletmesi için ayrı bir özgün işletme tanımlama numarası tahsis edilir. İşletme tanımlama numarası bir gerçek ya da tüzel kişiliğe tahsis edilir.

İşletme tanımlama numarası

MADDE 40 – (1) İşletme tanımlama numaraları aşağıda belirtilen şekilde tahsis ve kayıt edilir.

a) İşletme tanımlama numarası, 49 uncu maddede belirtilen iki haneli ülke kodu ve ülke kodu, iki hanelik il trafik kodundan ayrı olmak üzere en fazla on rakamdan oluşan bir tanımlama numarasından oluşur.

b) İşletme tanımlama numarası, veri tabanına ve işletme tescil belgesine kaydedilir. Bu numara işletmenin kaydı sırasında veri tabanından otomatik olarak verilir.

c) **(Değişik:RG-29/6/2018-30463)** İşletme tanımlama plakası üzerinde işletme tanımlama numarası, işletme tanımlama numarasını içeren barkod, karekod veya mikroçip ile Bakanlık logosu bulunur.

İşletmelerin tescili

MADDE 41 – (1) İşletmenin bağlı bulunduğu yerdeki il/ilçe Müdürlüğü tarafından müracaatı uygun bulunarak değerlendirilen, işletme veya işletmeleri tanımlanan hayvan sahibine işletme tescil belgesi **(Mülga ibare:RG-28/11/2020-31318)** (...) ve işletme plakası teslim edilir.

(2) İl/ilçe Müdürlüğü tarafından veri tabanında kayıtlı işletmelerin de işletme plakalarının işletme girişinde uygun bir yere takılması sağlanır.

ALTINCI BÖLÜM

Veri Tabanı

Bilgisayar destekli veri tabanı

MADDE 42 – (1) Genel Müdürlük tarafından bilgisayar destekli işlevsel bir veri tabanı kurulur. Bu Yönetmelik gereği talep edilen tüm bilgiler söz konusu bilgisayar destekli veri tabanında saklanır.

Veri tabanında bulunması gereken bilgiler

MADDE 43 – (1) Bilgisayar destekli veri tabanında asgari aşağıdaki bilgiler bulunur.

a) Tanımlanmış ve kayıt altına alınmış her bir sığır cinsi hayvan için;

1) Bireysel tanımlama numarası.

2) Doğum tarihi.

3) Cinsiyeti.

4) Irkı.

5) Annesinin bireysel tanımlama numarası veya Avrupa Birliği üye ülkeleri dışındaki ülkelerden ithalat halinde, 32 nci maddenin birinci fıkrası gereğince verilen ve orijin tanımlama numarası ile bağlantılı bireysel tanımlama numarası.

6) Hayvanın doğduğu işletmenin tanımlama numarası.

7) Hayvanın bulunduğu işletmelerin tanımlama numaraları ve işletme değiştirme tarihleri.

8) İhracat durumunda hayvanın ihraç edildiği ülkenin adı ve ihraç edildiği tarih.

9) Ölüm veya işletmede zorunlu kesim tarihi ve yeri.

10) Kesimhane kesimlerinde kesimhanenin adı, adresi, ruhsat numarası ve kesim tarihi.

b) Her bir işletme için;

1) Ülke kodu ve il trafik kodu, ayrı olmak üzere en fazla on rakamdan oluşan bir tanımlama numarası.

2) İşletmenin ait olduğu veya işletmeden kanuni olarak sorumlu hayvan sahibinin adı, T.C. Kimlik Numarası, ikametgâh ve işletmenin adresi, coğrafi koordinatları ve varsa telefon/faks numarası ile e-posta adresi.

c) Veri tabanından aşağıdaki bilgilerin daima elde edilebilir olması gerekir.

1) İşletmedeki mevcut tüm sığır cinsi hayvanların bireysel tanımlama numaraları.

2) Her bir sığır cinsi hayvanın doğduğu işletmeden veya Avrupa Birliği üye ülkeleri dışındaki ülkelerden ithalat halinde, hayvanın ithal edildiği işletmeden başlamak suretiyle değiştirdiği işletmelerin bir listesi.

ç) Tanımlanmış ve kayıt altına alınmış sığır cinsi hayvanların destekleme veya prim ödemelerinden faydalanıp faydalanmadıkları, eğer faydalanmışlarsa destekleme veya prim ödeme tarihleri.

(2) Birinci fıkrada belirtilen bilgiler sığır cinsi hayvanın ölüm veya kesim tarihini takip eden üç yıl süresince veri tabanında bulundurulur.

Veri tabanına kayıt

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmayan hiçbir sığır cinsi hayvan veri tabanına ve hayvancılıkla ilgili başka veri tabanına kaydedilmez.

Diğer veri tabanları ile uyumluluk

MADDE 45 – (1) 42 nci maddede belirtilen veri tabanının, ilgili diğer ulusal veri tabanları ile uyumlu ve bunlarla bilgi değişimine uygun olması gerekir.

Veri tabanında bilgi erişimi

MADDE 46 – (1) Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bilgi gizliliğinin ve korunmasının sağlanması şartıyla Bakanlık tarafından tanınan üretici ve tüketici örgütleri dâhil tüm ilgili tarafların da veri tabanındaki bilgilere erişimleri için gerekli önlemleri alır, paydaşların uygun şartları taşımaları halinde bilgi erişimine izin verebilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tanımlama Araçlarına İlişkin Hususlar

Tanımlama araçları

MADDE 47 – (1) Bireysel olarak tanımlanacak sığır cinsi hayvanlar, Bakanlık tarafından belirlenen özelliklere sahip tanımlama araçlarıyla tanımlanır.

Plastik kulak küpelerinde bulunması gereken karakterler

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri gereği sığır cinsi hayvanların tanımlanmasında kullanılacak plastik kulak küpelerinin üzerinde lazer tekniği ile silinmez şekilde baskılı asgari aşağıda belirtilen hususlar bulunur.

a) **(Değişik:RG-21/6/2014-29037)** Plastik kulak küpeleri Bakanlık logosunu ihtiva eder.

b) Sığır cinsi hayvanların plastik kulak küpeleri üzerindeki bireysel hayvan tanımlama numarası en fazla on dört karakterden oluşur. Bu karakterlerden;

1) İlk iki hane ülke kodunu,

2) Ülke kodundan sonraki iki hane hayvanın doğduğu işletmenin yerleşik olduğu ilin trafik kodunu,

3) İl trafik kodunu takip eden en fazla on hane hayvanın bireysel tanımlama numarasını, oluşturur.

(2) Plastik kulak küpelerinin dişi yaprağı 49 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen bilgiler ile 50 nci maddede belirtilen barkodu, erkek yaprağı ise sadece hayvanın bireysel tanımlama numarasını ihtiva eder.

Ülke kodu

MADDE 49 – (1) Plastik kulak küpelerinde ülke kodu TR şeklinde gösterilir.

Barkod

MADDE 50 – (1) Sığır cinsi hayvanın plastik kulak küpeleri üzerinde ayrıca bir barkod bulunur. Barkodlarla ilgili detaylı hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Plastik kulak küpelerinin kalite ile ilgili teknik özellikleri ve taşınması gereken şartlar

MADDE 51 – (1) Sığır cinsi hayvanların tanımlanmasında kullanılacak plastik kulak küpelerinin teknik olarak;

a) Sağlam, büküldüğü zaman kırılmayacak, esnek, yüksek kaliteli plastik materyalden imal edilmiş ve Bakanlık tarafından belirlenen sarı renkte,

b) Hayvanın hayatı süresince dış etkilere ve farklı iklim şartlarına fiziksel olarak dayanıklı ve kolay okunabilir,

c) Yeniden kullanılabilir olmayan, dişi yaprakla erkek yaprağın birbirinden ayrılmasını engelleyecek yapıda ve kulağa takılı kalacak tarzda dizayn edilmiş,

ç) Kulak dokusuna ve hayvan sağlığına zarar vermeyecek hammaddelerden üretilmiş,

d) 48 inci maddede belirtilen silinmez ve değiştirilemez bilgileri taşıyor,

olması gerekir.

Plastik kulak küpelerinin yapısı ve modeli

MADDE 52 – (1) Sığır cinsi hayvanların tanımlanmasında kullanılacak plastik kulak küpelerinin yapısı ve modeli aşağıda belirtilmiştir.

a) Her bir plastik kulak küpesi, bir erkek ve bir dişi parça olmak üzere iki parçadan oluşur.

b) Her bir plastik kulak küpesi, lazer tekniği ile silinmez şekilde baskılı olarak 48 inci maddede belirtilen bilgi ve hususları ihtiva eder.

c) Plastik kulak küpesinin her bir yaprağının eni en az 55 mm, yüksekliği en az 45 mm'dir.

ç) Plastik kulak küpesi üzerindeki karakterlerin yüksekliği minimum 5 mm'dir.

Diğer tanımlama araçları

MADDE 53 – (1) Bakanlık, hayvanların bir kulağına uygulanan plastik kulak küpesinin bu Yönetmelikte belirtilen hükümleri karşılama şartıyla, tanımlama için ilave olarak elektronik özellikte ve başka yapıda tanımlama araçları seçebilir. Diğer tanımlama araçlarının yapısı ve modeli Bakanlıkça belirlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sığır Cinsi Hayvan Pasaportu

Hayvan pasaportu

MADDE 54 – (1) Tescil edilen işletmelerde tanımlanan her bir sığır cinsi hayvan için hayvan sahibinin müracaatı üzerine bir hayvan pasaportu düzenlenir.

(2) (**Değişik:RG-29/6/2018-30463**) Bu Yönetmeliğe uygun olarak düzenlenmiş hayvan pasaportu bulunan sığır cinsi hayvanların satın alınması durumunda, alıcı satın aldığı hayvana ait alıcı ve satıcı tarafından imzalanmış pasaport ile il/ilçe Müdürlüğüne bildirimde bulunduğu, yeni hayvan pasaportunun düzenlenmesi için müracaatta bulunur ve bu hayvan için ilgili il/ilçe Müdürlüğüne veya Bakanlıkça yetki verilen kurum ve kuruluşlar tarafından güncel hayvan pasaportu düzenlenir ve düzenlenen hayvan pasaportu hayvan sahibi tarafından teslim alınır.

(3) Sığır cinsi hayvanlara ait pasaportların kaybolması, çalınması veya imha olması halinde hayvan sahibi yedi gün içinde durumu bağlı bulunduğu il/ilçe Müdürlüğüne bildirir. Hayvan sahibinin talebi üzerine il/ilçe Müdürlüğü (**Mülga ibare:RG-29/6/2018-30463**) (...) hayvanlar için yeniden pasaport düzenler.

Hayvan pasaportunun ihtiva edeceği bilgiler

MADDE 55 – (1) Tanımlanan her bir sığır cinsi hayvan için düzenlenecek hayvan pasaportunda en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

a) (**Değişik:RG-24/5/2022-31845**)⁽²⁾ 43 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ve (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen bilgiler.

b) (Değişik:RG-24/5/2022-31845)⁽²⁾ Nakliyeciler hariç olmak üzere işletme değiştirmesi durumunda işletme sahiplerinin adı, soyadı, adresi ve imzası.

c) (Değişik:RG-21/6/2014-29037) Pasaportu düzenleyen İl/İlçe Müdürlüğünün veya Bakanlıkça yetki verilen kurum ve kuruluşun adı ve düzenleyenin imzası.

ç) Pasaportun düzenlendiği tarih.

(2) (Değişik:RG-29/6/2018-30463) Düzenlenecek pasaportların üzerinde ayrıca bir barkod veya karekod bulunur.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Kontroller**

Nokta kontroller

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasını denetlemek maksadıyla denetim görevlisi tarafından tesadüfi ve işletme sahibine haber verilmeksizin nokta kontroller uygulanır. Ancak hayvanların işletmede toplanması mümkün değilse iki gün öncesinden işletme sahibine haber verilebilir.

(2) Kontroller, her yıl İl/İlçe Müdürlüklerinin kendi görev sahalarındaki sığır cinsi hayvancılık işletmeleri için en az yüzde üçünü kapsar.

(3) Düzenlenen kontrollerde bu Yönetmelik hükümlerinin karşılanmadığı tespit edilirse, minimum kontrol oranları artırılır.

(4) Bir işletmedeki hayvan sayısı yirminin altında ise hayvanların tamamı, yirmi ve üzerinde ise örnekleme yöntemiyle hayvanların en az yüzde beşi kontrol edilir.

(5) Örnekleme yöntemiyle yapılan kontrollerde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan bir durum tespit edilirse işletmedeki tüm hayvanlar kontrol edilir.

Kontrol edilecek işletmelerin seçimi

MADDE 57 – (1) İl/İlçe Müdürlüğü tarafından kontrol edilecek işletmelerin seçimi bir risk analizi bazında yapılır.

Risk analizi

MADDE 58 – (1) Her bir işletme için hazırlanacak risk analizinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) İşletmedeki sığır cinsi hayvan sayısı ile bu Yönetmelik hükümleri gereğince tanımlanmış ve kayıt altına alınmış hayvan sayısı.

b) Halk ve hayvan sağlığı ile ilgili hususlar, sürülerin sağlık statüleri ve özellikle işletmede daha önce hastalık mihraklarının bulunup bulunmadığı.

c) Özellikle işletmede tutulan kayıtlar ve işletmedeki mevcut hayvanlara ait pasaportların muhafazasına ilişkin olarak önceki yıllarda uygulanan kontrollerin sonuçları.

ç) İşletme ve işletmedeki hayvanlarla ilgili bilgilerin İl/İlçe Müdürlüğüne uygun olarak iletilip iletilmediği.

d) Önceki yıllarda uygulanan kontrollere göre işletmede gerçekleşen önemli değişiklikler.

e) Bir önceki yılda ödenen miktarla karşılaştırmalı olarak işletmeye ödenen veya işletme tarafından talep edilen yıllık sığır destekleme ödemesi.

f) Önceki yıllarla kıyaslayarak ortaya çıkan önemli değişiklikler.

g) Bakanlıkça belirlenebilecek diğer kriterler.

Rapor hazırlanması ve gönderilmesi

MADDE 59 – (1) İşletmelere düzenlenen her bir kontrol sonucunda kontrolleri uygulayan denetim görevlisi tarafından, kontrollerin sonuçlarını, olumsuz bulguları, kontrollerin nedenlerini ve kontroller sırasında mevcut şahısları belirten bir rapor hazırlanır. Hayvan sahibi ve denetim görevlisi tarafından da imzalanan bu raporun bir sureti hayvan sahibine verilir. Diğer sureti de ilgili İl/İlçe Müdürlüğünde kalır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edildiğinin tespiti durumunda, hazırlanan raporun bir sureti derhâl İl/İlçe Müdürlüğüne gönderilir ve gerekli yasal işlemler uygulanır.

Yıllık raporlar

MADDE 60 – (1) (Değişik cümle:RG-24/5/2022-31845) İl Müdürlükleri her yıl 1 Mart tarihinden önce elektronik ortamda yıllık rapor hazırlar. Bu rapor önceki yıllla ilgili olarak aşağıdaki bilgileri ihtiva eder.

- a) İl içinde hayvan bulunduran işletmelerin sayısı.
- b) Kontrol edilen işletmelerin sayısı.
- c) Raporlama dönemi başlangıcındaki kayıtlı hayvan sayısı.
- ç) Kontrol edilen işletme ve hayvan sayısı.
- d) Tespit edilen aksaklıklar.
- e) Bu Yönetmelik gereğince uygulanan yaptırımlar.

Ülke yıllık raporu

MADDE 61 – (1) Genel Müdürlük tarafından, **(Değişik ibare:RG-24/5/2022-31845)** illerin hazırladığı raporlar doğrultusunda her yıl **(Değişik ibare:RG-24/5/2022-31845)** elektronik ortamda ülke yıllık raporu hazırlanır.

Sığır cinsi hayvanlarda bir yıla kadar tanımlama döneminin uzatılması için izin verilen işletmelerin kontrolleri (Değişik başlık:RG-24/5/2022-31845)

MADDE 62 – (1) İl/ilçe Müdürlüğü 16 ncı madde gereği, izin verilen her bir işletmeye yılda en az bir kere denetim ziyaretinde bulunur. 17 nci maddede belirtilen koşulların sağlanmadığı tespit edilirse, işletmeye verilen **(Değişik ibare:RG-24/5/2022-31845)** bir yıla kadar hayvanların tanımlama izni iptal edilir.

ONUNCU BÖLÜM

İdari Yaptırımlar

Hayvan hareketlerinin kısıtlanması

MADDE 63 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmamış hiçbir sığır cinsi hayvanın işletme dışına çıkışına yasal işlemler uygulanana kadar izin verilmez, bu tür hayvanlar için pasaport ve veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmış ve kayıt altına alınmış hayvanlara hayvan hastalıklarını önleme amacı dışında veri tabanında kısıtlama konulmaz.

İşletmede hayvan hareketlerinin kısıtlanması

MADDE 64 – (1) Bir işletmede bir ya da birden fazla hayvan 12 nci maddede belirtilen hükümlerin hiçbirisini karşılamıyorsa, yasal işlemler uygulanana kadar bu işletmeden veya bu işletmeye yapılacak tüm hayvan hareketlerine kısıtlama uygulanır.

Noksan şartlar

MADDE 65 – (1) 12 nci maddede belirtilen tanımlama ve kayıt şartlarını sadece kısmi olarak karşılayan hayvanlar için, noksan şartların karşılanmasına kadar sadece bu hayvanların hareketleri derhal kısıtlanır.

Az sayıda sığır cinsi hayvan bulunduran işletmelerde kısıtlama

MADDE 66 – (1) Bir işletmede 12 nci maddede belirtilen tanımlama ve kayıt şartlarını ancak kısmi olarak karşılayan sığır cinsi hayvanların sayısı yüzde yirmiyi geçerse, bu işletmedeki mevcut bütün sığır cinsi hayvanların hareketleri kısıtlanır. Bu önlem, on başın altında sığır cinsi hayvan bulunduran işletmelerde, sadece ikiden fazla hayvan bu Yönetmeliğin şartları gereği kısmi olarak tanımlanmışsa uygulanır.

(2) Tanımlanmamış hayvanlar idari para cezası uygulamasını takiben veri tabanına kayıt edilir.

Destekleme ödemesi

MADDE 67 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlanmayan ve kayıt altına alınmayan, işletme kayıtlarını tutmayan ve bildirim yapmayan hiçbir işletmeye, hayvanı için destekleme ödemesi yapılmaz.

İspat

MADDE 68 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmamış sığır cinsi hayvanların yakalanması durumunda, eğer hayvan sahibi yakalanan hayvanların tanımlarını ve hayvanların kendisine ait olduğunu ispat edemez ise, yakalanan bu tür hayvanlar kaçak olarak kabul edilir.

Masrafların ödenmemesi

MADDE 69 – (1) Eğer hayvan sahibi, 31 inci maddede belirtilen masrafları ödemezse, bu hayvan sahibine ait hayvanlar için pasaport düzenlenmez.

Bildirim

MADDE 70 – (1) (Değişik:RG-28/11/2020-31318) Hayvan sahibi, işletmesine ve işletmesinden yapılan sığır cinsi hayvan hareketlerini, ölümlerini, işletmede zorunlu kesimlerini, yetiştiricinin kendisine ve işletmesine ait bilgilerini otuz gün, doğumlarını 6 ay içinde ilgili İl/İlçe Müdürlüğüne bildirir. Bildirimler elektronik ortamda da yapılabilir.

(2) Hayvan sahibi süresi içerisinde gerekli bildirimlerde bulunmaz ise, ilgili İl/İlçe, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre idari para cezası uygulanır.

(3) Hayvanların işletme değiştirmelerinde süresi içerisinde çıkış veya varış bildirimini yapılmadığının tespit edilmesi halinde, işletme sahibine Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (e) bendi hükmü gereği gerekli bildirimlerde bulunmadığından dolayı idari para cezası uygulanır. İdari para cezasının uygulanmasını takiben, hayvanın çıkış veya varış işletmesinin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne bilgi verilir.

Kesimhane ve hayvan satış yerleri ile ilgili kısıtlamalar

MADDE 71 – (Değişik:RG-24/5/2022-31845)

(1) Bu Yönetmeliğe göre tanımlanmayan ve beraberlerinde pasaportu bulunmayan hiçbir sığır cinsi hayvan veya veteriner sağlık raporu bulunmayan ya da belgelerinde yanlış bilgileri bulunan sığır cinsi hayvanların kesimhanelerde kesimine, hayvan satış yerlerine girişine izin verilmez.

(2) Kesimhaneye veya hayvan satış yerine tanımlanmamış hayvanın gelmesi durumunda 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre hareket edilir.

Nakil sırasında yakalanan tanımlanmamış sığır cinsi hayvanlarla ilgili işlemler

MADDE 72 – (Değişik:RG-24/5/2022-31845)

(1) Tanımlanmamış sığır cinsi hayvanların nakil sırasında yakalanması hâlinde Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre hareket edilir.

İşletmede tespit edilen tanımlanmamış sığır cinsi hayvanlar

MADDE 73 – (Değişik:RG-4/4/2017-30028)

(1) Bu Yönetmelikle belirlenen süreler içinde tanımlanmamış olduğu tespit edilen sığır cinsi hayvanlar için hayvan sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği idari para cezası uygulanır ve hayvanlar kimliklendirilerek kayıt altına alınır. **(Ek cümleler:RG-24/5/2022-31845)** Cezalı olarak tanımlanan hayvanlar, kayıt tarihinden itibaren hayvan bazlı kısıt konularak otuz gün süreyle karantina altına alınır, karantina süresi içinde Bakanlıkça belirlenen programlı aşılama tamamlanır, karantina süresi içerisinde hayvanların işletmeyi terk etmesi durumunda hayvan sahibine Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereği idari para cezası verilir. Karantinadaki hayvanların kesimhaneye veya geçici kurban kesim yerine sevkleri ile ihracat amaçlı sevkleri karantina süresine bakılmaksızın resmî veteriner hekim tarafından yapılabilir.

(2) **(Ek:RG-24/5/2022-31845)** Bakanlıkça belirlenen korunmuş bölgelerde, tanımlatılmamış sığır cinsi hayvanların nakil sırasında yakalanması halinde Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları ile Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre hareket edilir.

Tanımlama araçlarında yapılan tahrifat ve sahtecilik

MADDE 74 – (Değişik:RG-24/5/2022-31845)

(1) Hayvanların tanımlanmasında kullanılan tanımlama araçlarında tahrifat yapanlar, sahtelerini üretenler veya uygulayanlar hakkında Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Yetkili merci tarafından fiilin suç oluşturmadığına karar verilmesi durumunda Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği idari para cezası verilir.

(2) 48 inci ve 49 uncu maddeler ile 51 inci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (d) bentlerinde belirtilen özellikleri taşıyan tanımlama araçları Bakanlıktan küpe firması kayıt belgesi almış firmalar tarafından üretilebilir veya ithal edilebilir. Bakanlıktan küpe firması kayıt belgesi almadan üretim yapanlar veya ithal edenler hakkında Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

ONBİRİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 75 – (1) 28/7/2002 tarih ve 24829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Tanımlama süresi

GEÇİCİ MADDE 1 – (Değişik:RG-4/4/2017-30028)

(1) Herhangi bir nedenle bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlanmayan her yaştaki sığır cinsi hayvanların, 14 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen tanımlama süresine bakılmaksızın (**Değişik ibare:RG-3/11/2018-30584**) 31/3/2019 tarihine kadar tanımlama ve kayıt işlemleri yapılır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-21/6/2014-29037)

(1) Herhangi bir nedenle bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak gerekli bildirimleri yapılmayan sığır cinsi hayvanların hareket, ölüm, kesim, işletmede zorunlu kesimleri ile yetiştiricinin kendisine ve işletmesine ait bilgiler, 70 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen bildirim süresine bakılmaksızın (**Değişik ibare:RG-3/11/2018-30584**) 31/3/2019 tarihine kadar güncellenir.

Yürürlük

MADDE 76 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 77 –(Değişik:RG-3/11/2018-30584)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

(1) 21/6/2014 tarihli ve 29037 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği 1/7/2014 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Bu değişiklik yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

[Yönetmeliğin eklerini görmek için tıklayınız](#)

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	2/12/2011	28130
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	25/12/2013	28862
2.	21/6/2014	29037
3.	4/4/2017	30028
4.	29/6/2018	30463
5.	3/11/2018	30584
6.	8/7/2019	30825 Mükerrer
7.	28/11/2020	31318
8.	24/5/2022	31845